

Bærekraftig boligforsyning

Vedlegg 1

Tiltak – Handlingsplan

BERGEN
KOMMUNE

Tiltak – Handlingsplan

Tiltakene i denne handlingsplanen er konkret oppfølging for å realisere delmål og strategier i [Del II](#) av temaplan for bærekraftig boligforsyning mot 2030. Den gir ikke en uttømmende oversikt over virkemidler som er tatt i bruk. Det må i tillegg ses hen til krav fastsatt i KPA2018 og vedtatte strategier og veiledere, som løpende følges opp i plan- og byggesaksbehandling.

Denne handlingsplanen er skilt ut for seg fordi den inneholder mer kortsiktige tiltak som krever hyppigere rullering og oppdatering. Det er naturlig at den følger rulleringen til Handlings- og økonomiplanen (HØP) med tre års varighet.

Der tiltaket ikke lar seg løse innenfor de til enhver tid vedtatte budsjetttrammer, tas det forbehold om at videre oppfølging forutsetter at de nødvendige midlene og ressursene blir avsatt i kommende handlings- og økonomiplan, og for øvrig prioriteres ved operasjonalisering.

Innhold

Tiltak – Handlingsplan	2
<u>Delmål 1 – Grønn vekst</u>	3
<u>Delmål 2 – Mangfoldige nabolag</u>	5
<u>Delmål 3 – Nok boligbygging</u>	8

Boliger og bomiljø skal ta vare på natur og være klima- og miljøvennlige

		status	ansvar	finansiering
1.1	Arealnøytral og kompakt			
→	Prioritere kommunens innsats for å tilrettelegge for økt boligbygging der det gir best effekt i forhold til klima- og miljø (i sentrumskjerner og byfortettingssoner i KPA 2018)	2023-	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Evaluerer utbyggingsmønster og utbyggingsområdene fram mot rullering av KPA 2018	2023-2024	BKMB	Vurderes ved rullering av HØP
1.2	Natur- og klimatilpasset			
→	Kommunen stiller krav om klimatilpassing i plan- og byggesaker for å sikre trygge boliger	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Ta vare på, og styrke, sammenheng i blågrønne strukturer, og identifisere dette tidlig i plansaker	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
1.3	Sirkulær ressursbruk og energieffektive løsninger			
→	Utfordre utbyggere til å ombruke eksisterende bygg i nye boligprosjekt i plan og byggesaker	2023-2024	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Samarbeide med bransjen for å etablere infrastruktur som tilrettelegger for gjenbruk av materialer i boligbyggingen	2023-2024 Klimasats eller EFU/Klimaetat	BKMB	Vurderes ved rullering av HØP
→	Arbeide for økt bruk av tre og andre klima- og miljøvennlige materialer som lett lar seg gjenvinne i boligbygging	Under arbeid	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Deltakelse i forskningsprosjektet ELEXIA for å se på nye løsninger for energieffektivitet på områdenivå	2022 -	BKMB	Egne forskningsmidler
→	Tilskudd til installasjon av solenergianlegg i borettslag og sameier	Igang satt 2022	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer

Boliger og bomiljø skal ta vare på natur og være klima- og miljøvennlige

		status	ansvar	finansiering
1.4	Mer sambruk og deling			
→	Utarbeide en veileder for deleboliger og deleløsninger som anvendes i plan- og byggesaker	2023-2024	BKMB	Vurderes ved rullering av HØP
→	I Pilot Grønnevikken testes metoder for utvikling av mer bærekraftige boliger og bysamfunn med delekultur og gode fellesskapsløsninger	Igang satt 2022	BKMB/ BFNE / BBS	Innenfor vedtatte budsjetttrammer
1.5	Økt regionalt samarbeid			
→	Sette boligbyggingens betydning for klima- og miljøvennlig utvikling i regionen på agendaen i Regionalt bustadforum for bergensregionen, Miljøløftet, andre regionale samarbeidsfora og i høringer	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetttrammer
→	Delta mer aktivt i regionalt planarbeid	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetttrammer
→	Synliggjøre behovet for god regional samordning for en mer bærekraftig boligforsyning overfor statlige myndigheter	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetttrammer

Bergen skal ha gode nabolag med boliger for alle

		status	ansvar	finansiering
2.1	Balanse mellom boliger og sosial infrastruktur			
→	Nødvending areal til sosial infrastruktur skal avklares og avsettes i områderegulering	styrkes i 2023 -	BKMB/ BBSI/ BFNE	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Kapasitet på skole/barnehage vurderes med utgangspunkt i nøkkeltall i retningslinjene KPA 2018 § 13 i reguleringsplaner for boligutvikling	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Vurdere behov for areal og lokaler til frivillighet, kultur- og idrettsaktiviteter i nærmiljø i arealplanlegging	styrkes i 2023 -	BKMB/ BBSI/ BFNE	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Fritidstilbud for barn og unge skal vurderes i tillegg til barnehage- og skolekapasitet*			
2.2	Stedstilpassing, kvalitet og arkitektur			
→	Tidlig veiledning i plansaker om kvalitetskrav og stedstilpassing	Igangsett	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Erfaringer med stedsanalyser og kvalitetskrav i KPA 2018 evalueres fram mot rullering/revisjon	2023	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Evaluerer gjennomførte prosesser for medvirkning og utvikle en mal som gir gode medvirkningsprosesser	2023	BKMB	Vurderes ved rullering av HØP
→	Formingsveiledere og arkitektkonkurranser ved områdereguleringer	Vurderes ved oppstart av planarbeid	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer

* Tilføyd ved bystyrets behandling 21. juni 2023

Bergen skal ha gode nabolag med boliger for alle

		status	ansvar	finansiering
2.3	Variert boligsammensetning			
→	Aktivt informere om behovet for variert boligsammensetning, og utfordre bransjen til å utvikle innovative og mer fleksible boliger	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Systematisere kunnskap om boligsammensetning og sosioøkonomiske forhold, som grunnlag for vurdering av behov for variasjon i boligtyper og størrelse	2024	BHO/ BKMB	Innenfor vedtatte budsjettamme (egne prosjektmidler for Strategic Housing)
→	Lage veileder for behandling av planforslag og byggesaker for deleboliger o.l	2023-2024	BKMB	Vurderes ved rullering av HØP
→	Stille krav til variasjon i boligsammensetning i reguleringsplaner og byggesaker, samtidig som satsingen for å få nok familieboliger senterområder i KPA styrkes	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Prioritere tilsyn med at etablering av hybler og boenheter i eksisterende bygg er omsøkt og godkjent, for å redusere press på etablerte familieboliger og bidra til mer stabile bomiljø sentralt i byen	2022-	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Prinsippavklaring/Utvikle en veileder for studentboliger i plan- og byggesaker	2023	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer

Bergen skal ha gode nabolag med boliger for alle

		status	ansvar	finansiering
2.4	Overkommelig pris			
→	Teste og utvikle metoder for bruk av kommunal eierrådighet for å oppnå en andel rimelige boliger over tid, jf. piloter på Grønnevikken og eierstrategi for Dokken utvikling AS	pågår	BKMB/ BFNE/ BBS	Egne prosjektmidler i HØP
→	Påvirke for at Husbanken får et utvidet mandat, for å hjelpe førstegang etablere inn i boligmarkedet	2023	BBS/ BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Kommunen skal arbeide aktivt for å sikre flere virkemidler som sikrer en andel rimelige boliger gjennom bruk av høringsuttalelser /samarbeid med andre storbyer og KS	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Tilsyn for å sikre at hotell-lignende virksomhet ikke forekommer i bygg som kommunen har bestemt skal være til boformål	2022-2024	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
2.5	Fordele og inkludere kommunale boligtilbud i ordinære bomiljø			
→	Utrede en fast sats for andel kommunale boliger i nye utbyggingsområder	2023-2024	BBS/ BHO/ BFNE	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Etablere et dialogforum med boligbransjen for å se på ulike modeller for å inkludere omsorgsboliger eller boliger for vanskeligstilte i private utbyggingsprosjekt	2023-2024	BHO/ BBS	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Vurdere behov for å revidere gjeldende handlingsplaner for kommunale boligtilbud	Kommende planstrategi	BHO/ BBS	Vurderes ved rullering av HØP
→	Utrede om det skal utlyses konkurranse på kommunale tomter for å etablere boliger for ulike grupper i tilknytning til kommunale botilbud (omsorgsboliger)	2023-2024	BFNE	Vurderes ved rullering av HØP

Bergen skal ha høy nok boligbygging

		status	ansvar	finansiering
3.1	Tilrettelegge for boligbygging i alle bydeler			
→	Offentlig innsats koordineres og prioriteres i et utbyggingsprogram	2023	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Mer overordnet områderegulering som sikrer behovstilpasset avgrensning, sammen med strammere framdriftsplan	2023	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
3.2	Forutsigbar og effektiv plan- og byggesaksbehandling			
→	Forenkle plan- og byggesaksprosesser ved å delta aktivt i det statlig initierte prosjektet med økt automatisering og selvbetjeningsgrad i søknadsprosessen som mål	HØP	BKMB/ BFNE	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Tilby veiledningsmøter tidlig i planprosesser (før oppstartmøtet) for å få flere gode planforslag	2022 -	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Styrke koordinering internt i kommunen for å sikre tydelige tilbakemeldinger tidlig i plan- og byggesaksprosessen	2023 -	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Søke tidligere avklaring med innsigelsesmyndigheter i reguleringsprosesser	2023 -	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Arbeidet med å korte ned saksbehandlingstiden i plan- og byggesaker i kommunen fortsetter.	2022-2024	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Evaluerer krav til plangrunnlag og prosess med sikte på eventuell forenkling og effektivisering	2023-2024 -	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
3.3	Bidra til å gjennomføring i sentrumsområder			
→	Kostnader ved rekkefølgekrav skal belyses bedre og fordeles (tegne og regne) i plansaker	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer
→	Der innsigelser medfører rekkefølgekrav som utfordrer planers gjennomførbarhet vil kommunen adressere dette mer konkret overfor innsigelsesmyndighet	Løpende	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetterammer

Bergen skal ha høy nok boligbygging

		status	ansvar	finansiering
→	Etablere en tydeligere kommunal gjennomføringsmodell for områderegulering	2023	BKMB	Vurderes ved rullering av HØP
→	Grunnerverv og strategisk eiendomsserverv for å sikre egnet areal til nødvendig infrastruktur	Løpende, prioriteres mer mot senterområdene	BKMB/ BFNE	Finansiering gjennom grunneier-bidrag og ved avsetninger i HØP
→	Sikre finansiering av teknisk infrastruktur ved forskuttering og utbyggingsavtaler i sentrumskerne og byfortettingssone	Løpende, prioriteres mer mot senterområdene	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Etablere teknisk og sosial infrastruktur i sentrumskjerner og byfortettingssone	Løpende	Flere byråds- avd.	Vurderes ved rullering av HØP
3.4	Samhandling og innovasjon			
→	Kunnskapsgrunnlag om boligbehov, boligreserve, boligbygging, utfordringer og virkemidler oppdateres og videreutvikles	løpende, ny løsning i 2023	BKMB/ BFNE	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	Råd for bærekraftig boligforsyning videreføres som samhandlingsarena, og sammensetning evalueres	Møter avholdes løpende, evaluere i 2023	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	ByLab videreutvikles som en arena for samhandling på tvers av sektorer og styrkes som medvirkningsverktøy for innbyggere	2024	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer
→	FutureBuilt	2023-2026	BKMB	Innenfor vedtatte budsjettammer Klimamidler

Bergen skal ha høy nok boligbygging

		status	ansvar	finansiering
→	Teste nye løsninger i piloter	Pilot Grønnevik	Pågår	BKMB Finansieres delvis innenfor vedtatte budsjetttrammer (egne prosjektmidler); Merbehov vurderes ved rullering av HØP
		Dokken	Pågår	
		Mindre pilotprosjekter vurderes igangsatt	2023	
3.5	Pådriver for virkemidler som styrker bærekraft i boligforsyning			
→	Påvirke sentrale myndigheter for å forbedre kommunens virkemidler for å oppnå bærekraft i boligforsyningen	Løpende i høringer o.l.	Byrådet	Innenfor vedtatte budsjetttrammer
→	Samarbeide med de andre storbykommunene om felles boligpolitiske fremstøt	KS Storbynettverk, mv	BKMB	Innenfor vedtatte budsjetttrammer